

New York Times Bestseller

FEARLESS

The Undaunted Courage and Ultimate Sacrifice
of Navy SEAL Team SIX Operator Adam Brown

ERIC BLEHM

Best-Selling Author of *The Only Thing Worth Dying For*

FEARLESS

A Hatos SEAL Csapat operátor Adam Brown
rendíthetetlen bátorsága és végső áldozata

ERIC BLEHM

Ezt a könyvet a 2011. augusztus 6-án, az afganisztáni Vardak tartományban hősi halált halt elesett amerikai hősöknek ajánlom.

A SZERZŐ MEGJEGYZÉSE

Adam Brown civil és katonai életét a családjá, a barátai és csapattársai beszélték el nekem – mind szemtanúi a könyvben leírt minden eseménynek, köztük annak, amit Adam mondott el nekik közvetlenül az életéről és lelki tanúságtételéről. Felhasználtam továbbá hivatalos dokumentumokat, nyilatkozatokat, katonai nyilvántartásokat és jelentéseket, bűnügyi nyilvántartásokat, családi archívumokat, leveleket, e-maileket és naplóbejegyzéseket. Néhány dátumot, időpontot, távolságot és nevet (köztük néhány civilét) megváltoztattam; a katonai taktikákat, technikákat és eljárásokat átalakítottam a műveleti biztonság érdekében, a SEAL-ek és a velük dolgozók biztonságaért.

A Haditengerészeti Különleges Hadviselési Fejlesztő Csoportról, a SEAL-ekről minden információról szélesesen beszámolt a média, és közismertnek számít. Közel egy tucat aktív szolgálatot ellátó SEAL operátor – köztük vezető szerepben lévők – nem hivatalosan, de nem kevésbé aprólékosan nézte át ezt a kéziratot a ténszerűség érdekében, és rámutatott minden témára, ami veszélyeztetné a jövőbeni műveleteket. Kihúztam vagy átírtam szakaszokat a jóváhagyásukhoz, és az operátorok közötti egyet nem értés néhány esetben a többséggel tartottam. A kéziratban minden bizonytalanság szándékos, hogy védje ezeket az embereket és szövetségeseiket.

Minden idézetet, szlenget, belső gondolatot, párbeszédet és leírást a történetben közvetlenül érintettek osztottak meg velem a legjobb tudásuk és emlékezetük szerint. Semmi sem kitalált, dramatizált vagy fabrikált.

Amit most olvasni fogsz, az egy beszámoló egy amerikai hősről, aki bátran engedélyt adott az utolsó írásbeli kérelmeiben az utazása

megosztására, az amerikai kisvárostól a csatornáig, a börtönig, Jézusig, a háborúig, és az amerikai katonaság csúcsáig: a Hatos SEAL Csapatig.

Előszó

2011 májusától júliusáig, amikor úgy tűnt, a világ összes újságírója azon igyekezett, hogy bepillanthasson a pakisztáni bevetésbe, ami végzett Oszama bin Ladennel, én bejártam az Egyesült Államokat meginterjúvolva több mint egy tucat amerikai SEAL-t. Bár többségük a Haditengerészeti Különleges Hadviselési Fejlesztő Csoporttól, vagy ahogy az Obama-adminisztráció bejelentette a világnak, a Hatos SEAL Csapattól volt – amely elintézte bin Ladent – én egy teljesen más ok miatt találkoztam velük.

Kaliforniából Pennsylvaniáig, Alaszkáig, Virginiáig és Arkansasig utaztam, több óra hosszat interjúvolva minden SEAL-t. Noha az „egyszer az életben” bevetés csak néhány nappal korábban zajlott le, nem azért voltunk ott, hogy bin Ladenre összpontosítsunk. Valami ugyanolyan fontos, és számukra mélyen személyes okból találkoztak velem, egy kívülállóval a szemükben: az egyik elesett SEAL testvérük – Adam Brown különleges hadviselési operátor főaltiszt – családjá el akarta mesélni a történetét.

És ha a világ megismeri Adam Brownt, a SEAL-ek azt akarták, hogy rendesen meg legyen csinálva. Ahogy egyikük, Thomas Ratzlaff mondta nekem egyszerűen, miközben az esőben álltunk az alaskai vadonban szaladó Copper-folyó iszapos sodrásait figyelve:

„Adam az a SEAL a parancsnokságunktól, akinek a története tényleg megérdemel egy könyvet.”

„Amikor először hallottam Adam múltjáról – mondta Matt Mason, kinézve a viharos Atlanti-óceánra –, nem hittem el. Nehéz volt felfognom, hogy mit győzött le, és hogy Kelley hogy állt ott mellette.”

„Közölnie kell az egész sztorit – figyelmeztetett John Faas, miközben Adam egyik kedvenc éttermében ettünk a Virginia Beach sétány közelében. – Van elég könyv, ami azt mutatja, milyen kemény a SEAL kiképzés, elég Tom Clancy regény. Emberségből nincs elég. Amikor vájkálni kezd, egész sok emberséget fog találni Adam Brownban.”

Az asztalra csapva egy kis hotelszobában, Kevin Houston azt mondta: „Meg kell ígérnie: nem a BUD/S-nál kezdi ezt a történetet – az olyan elcsépelet. El *kell* mennie Hot Springs-be, és elmondania azokat a történeteket.”

„Beszélt valaki önnek az utolsó bevetéséről? – kérdezte Chris Campbell, miközben a felszerelését készítette elő az egyhetes alaszakai kiképzésre. – Annak a műveletnek az egész célja a testvéreink oltalmazása volt, ezeknek a hagyományos katonáknak, akiket csak egyre lőtt ez a bandita, ez volt a feladat. De ezen belül megtalálja, hogy mit teszünk egyenként a csapatunkért, és ez egymás oltalmazása. Ez az, amit Adam csinált.”

Az egymást követő interjúkban Brian Bill, Adam gyermekeinek „Nagymadár”, elmagyarázta, hogyan vette rá Adam, hogy jobb ember legyen, és ő volt az apa modellje, amilyen egy nap reményei szerint lesz, míg Heath Robinson azt mondta, Adam egyszerre volt félelmet nem ismerő és könyörületes a műveleteken. Adam volt az első, aki önként jelentkezett, hogy bemegy a „fekete lyuk”-on, az ellenséges épületen nyitott átjárón; az első, aki segített cipelni egy

afgán málháját; és az első, aki leült és megpróbálta nyugtatni a nőket és gyerekeket a rajtaütés után.

Napokig hallottam hasonló beszámolókat Adam családjától, barátaitól és csapattársaitól – akiknek mind egy céljuk volt: tisztelegni előtte azzal, hogy a legendája a SEAL-ek között tovább éljen.

Mivel sok SEAL Adam századából egy újabb afganisztáni rotációra készült behajózni, inkább előbb, mint utóbb akartak beszélni velem. Mint harcosok, határozottan tisztában voltak a munkájuk realitásával.

– Kitelepülésre készülünk – mondta Adam egyik legjobb SEAL barátja, amikor elkezdtek az interjút júniusban. – Sosem tudhatod, mi történhet, eleshetek a következő bevetésen. Jót akarok Adamnek, úgyhogy csináljuk meg.

– Hol szeretné kezdeni? – kérdeztem.

– Kezdjük március 17-ével – mondta. – Előbb azon legyünk túl.

1

Alapok

Amikor Adam Brown felébredt 2010. március 17-én, nem tudta, hogy aznap éjszaka meg fog halni az afganisztáni Hindukus-hegységben – de készen állt.

Tizenegyezer kilométerrel távolabb, egy Virginia Beach-i külvárosban a tízéves fia, Nathan aggódott miatta. Attól a pillanattól fogva, hogy kinyitotta a szemét azon a reggelen, érezte, hogy valami rossz fog történni az apjával, de megtartotta magának, felkelt az ágyból és iskolába készülődött. Szent Patrik napja volt, és ügyelt rá, hogy valami zöldet viseljen, nehogy elkapják.

Egy korábbi kitelepülésen Adam írt a naplójába egy levelet Nathannek és Savannah-nak, Nathan hétéves húgának, amit nem láthattak, csak ha a legrosszabb történik:

Nem félek semmitől, ami történhet velem ezen a Földön, mert tudom, nem számít, mi az, semmi sem veheti el a lelke-
met tőlem... Mennyire fáj... arra gondolni, hogy nem látom a
fiamat jeleskedni az életben, vagy adom férjhez a kicsiké-

met... Öcskös, ott leszek, ott fogsz érezni engem, amikor eléred az első bázislopásodat, összecsapsz valakivel a futballpályán, szerzed a sok A-t. Ott leszek minden eredményednél. De ami fontosabb, Öcskös, ott leszek minden hibádnál is. Ne feledd, én ismerem a könnyeket, ismerem a fájdalmat és a csalódást, és ott leszek neked minden buktatónál. Nem tudsz csalódást okozni nekem. Én megértem!

Adam Brown tényleg megértette, mit jelent csalódnia, érezni a szégyent, amit megtapasztalt egy meleg, párás augusztusi délutánon évekkorábban, amikor a szülei letartóztatták. „Ideje, hogy szembe nézz azzal, amit tettél” – mondta neki az apja 1996-ban, mielőtt Adamet megbilincseltek és a Garland megyei seriff autójának hátsó üléséhez kísérték. Amikor a helyettes rácsapta az ajtót, Adam látta megrogyni az anyja lábait, és ahogy összeesett, az apja elkapta és szorosán ölelte magához. Sírni kezdett, és Adam tudta, hogy összetörte a szívét.

Az a kép – az anyja az apja mellkasán zokog – egész életében kísértette, de el is indította az utazást, ami meghatározta, hogy ki lesz belőle.

Hivatalosan, mint különleges hadviselési operátor főaltiszt (SEAL), Adam Brown az egyik leginkább tisztelt különleges műveleti harcos volt az Egyesült Államok Haditengerészetében. A Haditengerészeti Különleges Hadviselési Fejlesztő Csoportban (NSWDG¹) dolgozott, ami DEVGRU-ként ismert. 2011 májusa előtt Adam egységéről – népszerű nevén a Hatos SEAL Csapatról – részleteket sem nem erősített meg, sem nem kommentált sem a Pentagon, sem a Fehér Ház. Egy éjszaka minden megváltozott; az Oszama bin Laden halálát követő nyilvánosság reflektorfénybe tolt a kevésbé ismert egységet.

---

¹ Naval Special Warfare Development Group

Amikor Adam csapata a Tartós Szabadság hadműveletre települt 2010 márciusában, a SEAL-ek szét voltak szórva Afganisztánban, hogy lefedjék a felelőségek körét, amiket a hadászati műveleteket vezető tábornokok és tengernagyok diktáltak számukra. Adam és csapatának egy része a rohamozók bázisán állomásozott Észak-Afganisztán egy távoli zugában. Ez a régió a pakisztáni határ mentén a terrorizmus elleni háború csaknem nyolc és fél éve után még mindig menedék volt az afgán felkelőknek, a külföldi dzsihádistáknak és terrorista sejteknek – gyakran összhangban dolgozva. Ez a nagy értékű célpontok földje volt: a régióban a rajtaütések szinte mindig gyümölcsöző információt eredményeztek, amelyek az afgán kormány ellen felkelők további felmorzsolásához vezettek, és újabb darabokat szolgáltatottak a kirakóshoz, ami végül felfedte bin Laden hollétét.

2009 vége óta hírszerző hálózatok követték nyomon Kunár tartomány tálib vezetőjét – kódnevén Lake James célpontot –, aki már a koalíciós erők számos halottjáért vállalta a felelőséget. A legutóbbi információ megerősítette, hogy „James” támadást tervezett az amerikai hadsereg egyik zászlóalja ellen, amely áttelepülni készült a Pech-folyó völgyével szomszédos állásából. A völgy halálos terület volt, ahol a felkelők lecsaphattak a koalíciós erőkre, majd visszavonulhattak a hegyi támpontjaikba – falvakba és völgyekbe, amelyek lakossága sok esetben soha nem látott amerikaiakat. Voltak vonalak a térképen, amelyekről tudták a felkelők, hogy azokon túl nem fogják üldözni őket.

Ez megváltozni készült. A hírszerzés pontosan meghatározta James jelenlegi tartózkodási helyét, egy épületegyüttest egy félreeső faluban, Kunár tartomány hegyvidéki Csapa Dara körzetében. Habár ez a bizonyos falucska jócskán vonal mögötti menedék volt a felkelők számára, Adam és csapattársai tervezni kezdték, hogy vagy elfogják, vagy megölik James-t.

Először képeket néztek az épületegyüttesről. A táj és az építmények részleteinek megerősítése mindig nehéz volt, amíg a SEAL-ek oda nem értek, de a cél lakóhely nem tűnt semmivel sem problémásabbnak, mint a több száz másik épületegyüttes, amiken rajtaütöttek a kitelepüléseik során. A völgy további figyelése férfiakat fedett fel, akik gépkarabélyokkal, főleg AK-47-esekkel, valamint könnyű géppuskákkal és rakéta páncéltörő gránátokkal voltak felfegyverkezve. A férfiak a fényképeken katonakorúak voltak, ami a múltban szakállas férfiakat jelentett. Azonban újabban a felkelők és dzsihádisták borotválkozni kezdtek, hogy fiatalabbnak látszódjanak, és még burkát is öltöttek, hogy nőnek álcázzák magukat és jobb esélyük legyen a menekülésre. Ezért nehéz volt pontosan meghatározni az ellenség teljes létszámát.

A cél épületegyüttesben durván öt férfi, hat nő és hat gyerek volt jelen a különböző napszakokban. James-től és embereitől várható volt, hogy inkább harcolnak, mint fogságba kerüljenek, ezért a civilek megnehezítették a rajtaütést. A történelem megmutatta, hogy ez az ellenség szabadon használt nőket és gyerekeket emberi pajzsként, de a SEAL-ek ki voltak képezve az ilyen forgatókönyvek kezelésére.

Két tény tette Lake James célpontot a három legnehezebb (a parancsnokság úgy fogalmazott, „vakmerő”) feladat egyikévé addig a háborúban. A szűk völgyben, erős hegyvidék mélyén található objektumot ellenség vette körül, amely félelmetes, gyakran teraszos lejtőkbe és sziklafalakba vájta az otthonait. Ez azt jelentette, hogy a SEAL-ek nem repülhettek be, landolhattak vagy gyorskötelezhettek a célpont közelében, hajthatták végre a feladatukat, majd repülhettek ki – a szokásos elkövetési módjukon. Gyalog kellett beszivárogniuk nagy távolságot megtéve a rendkívül nehéz, ellenség által

megszállt terepen, lecsapniuk a célpontjukra, és kigyalogolniuk a helikopter földetérési zónához (HLZ²).

Adam és csapata felkészült, hogy megtegyen bármit, ami kell, hogy ne riassza fel a falu vagy a völgy többi részének lakosságát. Ez a lehető legtovább csendben maradást, és a célba vett személy hangtompítós fegyverrel vagy késsel történő megölését, vagy elfogását jelentette. Amint végrehajtották a feladatukat, átkutatják a helyiségeket információért és őrizetbe veszik a civileket. Ha ajtókat kell robbantani, vagy az ellenség ellenáll, az egész völgy hallani fogja és lángot okádó fegyverekkel fog jönni, és harc lesz egészen a HLZ-ig – egy 30-60 perces gyalogtúra. A SEAL-ek tudták, hogy ennyi idő egy tűzharcban örökkévalóságnak fog tűnni.

James és emberei elintézésének könnyebb módja lett volna egy bomba ledobása, de ez nem volt megoldás az épületegyüttesben lévő nők és gyerekek, valamint a szomszédos otthonokban lévő családok miatt. Ennek sebészi csapásnak kellett lennie, egy felkelőt és harcosokból álló sejtjét célba véve, akik folytatnák az amerikai vagy koalíciós erők támadását, ha Adam és csapata nem semlegesítené őket.

Ez egyszer biztos volt.

Miközben a felszerelését készítette elő a bevetésre, Adam összehajtogatta az arkansasi zászlót, amit a testvére, Shawn adott neki. Mindig csatába vitte, büszkén dugva a testpáncélja és egyenruhája közé.

Minden SEAL, aki találkozott Adam Brownnal, nagyon hamar megtudta, honnan jött. Nagyon szerette a szülőállamát. „Ez az egyetlen állam a hazánkban, ami el tudja tartani magát – mondta, miközben elmagyarázta az arkansasi buborék elméletét. – Buborékot tehettek rá, elvághattok minket bármi fontostól a világ többi

---

² Helicopter Landing Zone

részében, és mi nem csak túlélünk, de jól is élünk és boldogulnánk.”

Az egyetlen, amivel Arkansas nem rendelkezik, az az óceán, és mire Adam megkezdte a Haditengerészet kimerítő 26 hetes Alap Víz Alatti Romboló/SEAL (BUD/S³) kiképzését 1999-ben, csak néhány alkalommal úszott tengerben. A BUD/S kezdetén egy instruktor azt mondta az osztályának: „A hírnév, amit itt kovácsoltok, követni fog titeket a csapatokhoz. Az itteni hírnevek fog meghatározni benneteket.”

Adamet kétségtelenül meghatározta a hírneve, de a történetek, amik legendává tették, jóval a BUD/S előtt kezdődtek, az arkansasi Hot Springs kísérleti lőterein. Ez volt az, ahol kiérdemelte a Pszicho becenevet, amiért nekiment a legnagyobb játékosoknak a junior futballcsapatban, ahol vakmerően szembe nézett egy töltött sörétes puskával, ahol leugrott az államközi hídon haladó járműből a tóba, ahol életet mentett, kitért a fogság elől, és végrehajtotta az első éjszakai rajtaütéseit.

„Olyan dolgokat művelt – mondta Steve Anderson, Adam középiskolai futball edzője –, amiket egy SEAL jóval azután művelt volna, hogy SEAL lett.”

A hírneve folytatódott a SEAL társai között a DEVGRU-ban. „Nem volt »félelemcsont« a testében” – mondja Kevin Houston. „Kőkemény” – jellemzi Brian Bill Adamet. Heath Robinson egy felfűrt motorhoz hasonlítja, regulátor nélkül: „Gép volt, szélesre tárt mindenben, amit csinált – teljes gázzal.” Az ilyen hozzáállással jöttek a sérülések, de Dave Cain – egy SEAL, aki ott volt, amikor Adam ujjai leszakadtak Afganisztánban – szerint: „Jobban el tudta viselni a fájdalmat, mint bárki, akit valaha ismertem... ha érzett egyáltalán.”

---

³ Basic Underwater Demolition/SEAL

Igazából Adam érzett fájdalmat – sokat. Csak hihetetlenül eltökélt és rugalmas volt, ez a keménység a születéssel kezdődött. „Sérülten jött elő” – mondja az anyja, Janice. Az apja, Larry szerint Adam kész volt megszületni három perccel az ikernővére, Manda után, amikor „az orvos észrevette, hogy farfekvéses volt. Ezért kifecamították a vállát, hogy ki tudják hozni.”

„Alig sírt – mondja Janice. – Az orvos visszarakta a vállát, és míg Manda még mindig sírt, miután erre a hideg és világos új világra jött, a kis Adam csendes volt, amolyan kíváncsi, nézelődött, mintha azt mondta volna: Oké, mi mást tartogattok még nekem?”

Adam Lee Brown 1974. február 5-én született az arkansasi Hot Springsben. Az apja, Larry, ott nőtt fel, a hat gyerek közül másodikként egy baptista munkáscsaládban, amely szerda esténként és vasárnap kétszer ment templomba. Larry apja, Elmer, II. világháborús veterán volt, aki teherautót vezetett egy olajtársaságnál, és hónapokig vezette az üzletet, amikor a tulajdonos súlyos beteg volt. Larry azt mondta az apjának, hogy ragaszkodjon a béremeléshez, de Elmer azt felelte, az egy sajnálatos helyzet kihasználása lenne.

– Nem lenne helyes – mondta Elmer, amikor a család összegyűlt az asztalnál egyik este –, és mindig helyesen cselekedj, nem számít, mi az.

Aztán emlékeztette őket:

– Isten figyel minket, állandóan.

Amint befejeződött a vacsora minden hétvégén, Larry anyja, Rosa, elrohant az éjszakai műszakra egy közeli cipőgyárba, időben hazaérve, hogy reggelit készítsen és munkába küldje Elmert. Larry általános iskolásként elkezdett hozzájárulni a családi kasszához újságkihordással, és később, tizenévesként, szénát bálázott nyáron, és baromfitenyésztőknél dolgozott egész évben. A Hot Springs Középiskolába járt – ugyanabba az évfolyamba, mint a későbbi

arkansasi kormányzó és amerikai elnök, Bill Clinton, bár nem ismerték egymást. A kampányai során, amikor Clinton a keményen dolgozó arkansasiak jellemépítő életéről beszélt, Larry első kézből tudta, mit értett ezen. Középiskolásként faszállító kamionokat mosott hétvégeként, míg a másik öt napon háromtól nyolcig dolgozott reggel egy fánkboltban, még időben végezve a műszakkal, hogy elrohanjon az iskolába.

Kemény élet volt, de a testvérek összetartottak, a szülők szerettek, és családként elégedettek voltak – soha nem akarva semmit, habár nem kellett sokról beszélniük.

– Meg kell tenned, amit meg kell – mondta Elmer Larry-nek –. és amikor végzel, erősebb leszel tőle.

Középiskola után Larry villanyszerelő inas lett, és egy évvel később járni kezdett Janice Smith-szel, egy végzős középiskolással, aki csak néhány sarokra nőtt fel, de nagyon más családi helyzetben. Janice sosem ismerte az apját, és főleg az anyai nagyszülei nevelték fel az anyja helyett, akinek két állásban kellett dolgoznia, hogy eltartsa a három gyereket. A helyzet azonban nem igazán zavarta Janice-t. Imádta a nagyszüleit és tisztelete az értékeiket, melyek egyike ez volt: „Mindig a helyeset tedd.”

Ahogy idősödött, Janice rájött, hogy az anyja a pénzt helyezte a középpontba. Habár ez muszájból volt, mégsem „éreződött helyesnek.” A szíve követése igen, és a végzős évében megszökött Larry Brownnal.

A kapcsolatuk csupa vidámság és fiatal szerelem volt, de Janice tudta, hogy családot akar egyszer. Larry már keményen dolgozott, hogy kenyérkereső legyen, villanyszerelőként dolgozva és esti iskolába járva Little Creekbe, hogy kiválthassa az engedélyt és beléphessen a szakszervezetbe.

Larry érettsége azonban nem sokat használt, hogy megkedveltesse magát Janice anyjával vagy a nagyszüleivel, akiknek nem tetszett az ötlet, hogy Janice már középiskolásként férjhez menjen, és győzködtek, hogy felejtse el a házasságot. Szakítottak, és a megtört szívű Larry egy héten belül értesítést kapott, hogy valószínűleg besorozzák Vietnamba. Nem várta meg a sorozást, elment a Hot Springs belvárosában lévő toborzóirodába, és a Haditengerészetet választotta, amelynek rádióelektronikai felderítés és rádiós iskolái a leginkább összeváltak a villanyszerelő szakmájával. Továbbá mindenki, akit ismert, köztük az apja, aki gyalogosként segített tartani a vonalat Bastogne-nál a II. világháborúban, azt tanácsolta neki, hogy maradjon távol a földtől.

Leveleztek, míg Larry az újonckiképző táborban volt, és amikor Janice „szeretlek”-kel fejezett be egy levelet, ismét megkérte a kezét. Ezúttal megesküdtek Janice nagyszüleinek kerti fészerében. Larry húsz volt; Janice tizenkilenc. Az esküvő után Floridába autóztak és egy lakókocsiba költöztek a Jacksonville-i haditengerészeti légi támaszpont közelében, ahol Larry állomásozott.

Háborúba küldték rádiósként egy P-3-as bombázón, ami Vietnam part menti vizei felett járőrözött, lehallgatást végezve, és kínai tengeralattjárókra, illetve más ellenséges vízi járművekre vadászva. A turnusáról időben érkezett haza az első gyerekük, Larry Shawn Brown születésére 1968. december 13-án, és alig egy évvel később ismét kitelepült. Nem sok harcot látott, de látta a gránátsokkosokat, a sebesülteket és a hullazsákokat, miközben áthaladtak a légi bázisán útban a kórházakba vagy haza. Látott titkos bevetésekre induló kis csapatokat is – elit önkénteseket a Hadsereg Különleges Erőiből, a Légierő kommandóiból és a Haditengerészet SEAL-jeiből, akik mind a sötét és veszélyes dzsungelben és annak vízi útjain tevékenykedtek.

Amikor Larry bevetéseken repült, elképzelte, mivel néztek szembe a dzsungelbe „merült” emberek odalent. A legnagyobb tisztelettel volt irántuk, és minden este rájuk gondolt, amikor meleg ételt evett és száraz ágyba bújt.

Amint letöltötte a négy szolgálati évét, Larry maga mögött hagyta a háborút, és Janice-szel visszaköltöztek Floridából Hot Springs-be, befejezte a villanyszerelő inaskodását és dolgozni kezdett egy helyi vállalkozónál. Elhatározva, hogy eltartja a családját Janice állás vállalása nélkül, Larry eleget keresett, hogy minden hónapban félre is tudtak tenni egy kis pénzt. Három év takarékoság után összeszedték a foglalót egy harmincezer dolláros első házra, kétszáz méterre a Hamilton-tótól. Nem volt nagy, talán száznegyven négyzetméter, de csaknem egy évtized apró lakás és lakókocsi után kastélynak tűnt – tökéletes otthon, hogy bővítsék a családjukat.

Egy hónappal a második gyerekük esedékes születése előtt az orvos meglepő hírt közölt Janice-szel.

– Mrs. Brown – mondta mosolyogva –, van egy kis extra valami, amit eddig nem vettem észre.

– Extra? Mint például? – kérdezte Janice.

– Extra, úgy, mint extra kicsi. Ikrei vannak, hölgyem.

Valami különleges

Amikor az ikertestvére, Manda, három perccel Adam előtt született 1974. február 5-én, az volt az utolsó alkalom, hogy bármiben megelőzte. Adam ült először, kúszott először, járt először, és mászott ki a gyerekágyból először... és esett a padlóra.

Kilenc hónapos volt, amikor Adam először verte be a fejét, megszökve a gyerekágy bezártságából. Amíg Mandát óva intették a kék-zöld foltok, Adamet nem zavarták. Sírt egy kicsit, aztán felfedezésre indult. Három ilyen szökés után Larry levágott fél métert a gyerekágy lábaiból, hogy rövidítse Adam esését.

Ez volt az első a sok biztonsági óvintézkedés közül, amiket Janice és Larry foganatosítottak megelőzendő, hogy Adam sérülést okozzon magának. Janice gyakran beszervezte az öt évvel idősebb Shawnt második szempárnak, míg ő sietett ebédet készíteni.

– Tartsd szemmel Mandát – mondta Shawnnak –, de Adamre sólyomként figyelj.

Adam nem fékekkel született. Imádott mászni, legyen az lépcső, kerítés, vagy létra a garázsban. Ha Adam eltűnt, az első hely, ahova

a szülei néztek, az fent volt. Nem sokkal a második születésnapja után Janice kipillantott a nappali ablakán, és látta, hogy Adam egy széket tolt a hátsó verandán, és arra használta, hogy felmásszon a korlátra – három és fél méterrel a föld felett. Mielőtt reagálhatott volna, Adam felállt és leugrott. A rémült Janice kirohant, le a lépcsőn, és ott találta Adamet a földön hemperegve és nevetve. A verés, amit adott neki, olyan kemény volt, hogy kéznyomot hagyott Adam hátsóján.

– Soha, de soha ne csináld ezt még egyszer! – kiáltotta.

Néhány nappal később Adam ismét megtette.

Három évesen Adam felmászott a konyhaszekrényre és belenyúlt egy nyitott barackkonzervbe, megvágva a kezét az éles peremén. Nyugodt maradt az autóban a sürgősségi szobáig, míg vártak az orvosra, a vizsgálat közben – egészen addig, amíg készültek összevarrni, és az ápolónő ragaszkodott hozzá, hogy beszíjazzák egy kényszerzubbonny-szerűségbe. Sírva és üvöltve küzdött, mint egy vadállat, amíg csurom víz lett az izzadságtól és zihált.

– Segítség, Mami. Segítség – könyörgött Janice-nek remegő alsó ajakkal.

„Ez volt Adam gyenge oldala – mondja Janice könnyezve csaknem harmincöt évvel később. – És ez volt az, amikor megtudtuk, hogy ezt a gyereket nem lehet lefogni.”

Az erősakarátú, megállíthatatlan természete ellenére Adam édes kölyök volt. Türelmesen ült, míg „Meme” – így nevezte Mandát – megtörölte az arcát étkezések után, aztán megölelte érte. Általános iskolásként az anyja ölébe bújt és ölelte. Attól a pillanattól fogva, hogy megtanult beszélni, tele volt dicsérettel másoknak, bókolva Manda színes ceruzás kifestése előtt, elmondva Janice-nek, hogy milyen jó volt az ebéd, mindig „kérem” és „köszönöm” szavakat használva, és kifogástalan modort tanúsítva, amikor tartotta az ajtót másoknak, és azt mondta „uram” és „hölgyem”.

Janice és Larry jó példával jártak elő jó modorból a gyerekeik számára. Ha vásárolni voltak és egy nő elejtette a tárcáját, Janice felvette és visszaadta. Amennyiben a gyerekei elmulasztották a lényegét, elmondta nekik:

– Ha valaki elejt valamit, segítesz neki felvenni.

További aranyat érő bölcsességeket tanítottak nekik adódó alkalmakkor:

– Ha valaki elesik, a kezedet nyújtod neki.

– Szeretnéd, ha valaki így beszélne rólad?

Észrevéve, hogy egy gyereket zaklattak a játszótéren, Larry azt mondta:

– Ha nem segítesz, te sem vagy jobb a zaklatónál.

„Azokból a kis leckéből, amiket próbáltunk beléjük sulykolni – mondja Janice –, némelyik megragadt.”

Kemény munkával és szoros költségvetéssel Larry el tudta tartani a családját, így Janice főfoglalkozású, megbízható, elkötelezett anya lett, amilyen neki soha nem volt. De a '70-es évek végén a rossz gazdasági helyzet betett az építőiparnak Arkansasban, ami a fő bevételi forrás volt Larry számára, és a család megtakarításai megcsappantak. 1979. november 4-én, az esti hírek után, amiben közölték, hogy ötszáz aktivista elfoglalta az Egyesült Államok teheráni nagykövetségét Iránban, Janice és Larry leültek a vacsoraasztalhoz megbeszélni a saját válságukat: Larry munkája villanyszerelőként véget ért – megkapta az utolsó fizetési csekkjét – és a megtakarításaik alig tarthattak ki tovább egy hónapnál. A horizonton volt a karácsony, és a jelző és a család eltartása miatt Larry-nek nem volt más választása, mint követni a többieket az arkansasi szak-szervezetből, és munkát keresni az államon kívül. Hamarosan elment egy négyhónapos munkára a coloradói Craigbe, egy erőműbe.

A gyerekeknek nagyon hiányzott az apjuk, és bár a körülmény teljesen más volt, mint Janice gyerekkorában, a hiányzó szülő helyzete szomorú emlékeztető volt a családi precedensre. De pókerarcot öltött és vidáman emlékeztette az ikreket, akik négy évesek voltak, hogy ez átmeneti, míg Shawn, aki kilenc volt, megtanulta a családi mantrát: „Meg kell tenned, amit meg kell, és amikor végzel, erősebb leszel.”

Amikor a szerződés lejárt Coloradóban, az otthonhoz legközelebbi munka, amire Larry alkalmas volt, egy fél éves állás volt a montanai Missoulában. Még az igen szerény költségvetésükkel is alig tudták fizetni a számláikat, ezért Larry játszani kezdett a gondolat-tal, hogy eladja vagy bérbe adja a Hot Springs-i házukat, és magával viszi a családot. Bérelt egy kis házat Missoulában, a felhajtón hagyta a Broncóját, és április 1-én – tizenöt évvel az első randevűjük után – visszarepült Hot Springsbe, hogy Montanába vigye a családot.

Légy erős, gondolta Janice, a könnyeivel küszködve, miközben a házuk – eladó vagy bérbe adó táblával az udvaron – egyre kisebb lett a visszapillantó tükörben. *Együtt vagyunk. Csak ez számít.*

Egy U-Haul furgon első ülésére zsúfolódva Brownék könnyen utaztak: egy halom matrac, egy fapad, a televíziójuk, és néhány doboz konyhai eszköz, játék és ruha. Húsvét előtti nap gurultak be Missoulába, és egy óráig sem tartott kipakolni a holmijaikat. A hálósobáikban berendezkedve, ami a matracok padlóra dobását jelentette, nyomasztó kezdete lehetett volna az új életüknek, de Janice és Larry elhatározták, hogy feladatnak tekintik, mint mindig. Másnap a három elragadtatott gyerek arra ébredt, hogy havazott kint, cukorka ösvény volt, és húsvéti kosarak voltak elrejtve a ház körül.

A következő héten Shawn, Manda és Adam megint iskolában voltak és sportoltak, Larry az új állásában volt, annyit túlórázva, amennyit csak tudott, és Janice kézben tartotta mindnyájukat.

Larry szerződése lejárt, és Brownék elég ideig maradtak Missoulában, hogy Shawn befejezze a baseball szezonját. Aztán egy lószállító utánfutót – a szegényes holmijaikkal megrakva – akasztottak a Bronco után, és elindultak a louisianai Lake Charles-ba. Amikor Larry felhívta az anyját, hogy elmondja neki, velük volt a szerencséje, és állást kapott az ottani erőműben, Rosa azt felelte, ez nem szerencse volt, hanem inkább „Isten kegyelméből való.” Bár Rosa nem gyakran idézett a fiának a Bibliából, csendben aggódott érte, a fiatal családjáért, és az útért, amelyen jártak. Larry nem olvasta a Bibliát, mióta visszajött Vietnamból, és Rosa unokái ritkán láttak templomot belülről, ha láttak egyáltalán. Így templom keresése nem volt téma Brownéknak, akiknek Lake Charles-ba érkezve egy olcsó ház bérlése és a srácok iskolába beíratása volt az első.

Már futball szezon volt, és Adam elég idős volt a legfiatalabb korosztályhoz. Manda jelentkezett a buzdító csapatba, Shawn pedig csatlakozott a Pop Warnerhez⁴. Valahányszor Shawn hazaért az edzésről, Adam csapdát állított neki a nappaliban, próbálva szerelni a bátyját, aki tizenegy évesen kétszer akkora volt, mint a hat éves öccse. Nem számít, hányszor lökte el Shawn, Adam rögtön visszaugrott. Végül Shawn ráült, hogy megállítsa.

Adam hajthatatlansága hasznos volt a futballpályán, ahol ő volt a sztár szerelő, és kiérdemelte az év védőjátékosa díjat, mielőtt Brownék megint költöztek, ezúttal a nevadai Indian Springsbe. Újabb munka, újabb iskola, újabb sport, és egy újabb szempillantás

---

⁴ Az Egyesült Államok legnagyobb és legrégebbi ifjúsági futball és pomponlány szervezete.

alatt Nevada emlék volt, a coloradói Lovelandben voltak. Az ikrek folytatták az új szobáik üres falainak díszítését értékes műtárgyakkal különböző iskolákból – a hátukon nevekkal, dátumokkal és helyekkel – és Janice és Larry csodálták, hogy a gyerekeik milyen jól megszokták a sok költözést. A képzeletük kivirágzott, a szobák üres sarkait átalakítva kastélyokká, egy farönköt kalózhajóvá, vagy egy egyenetlen hátsóudvart álmaik tökéletesen nyírt futballpályává, amelyek end zone-ja győztes elkapásokért könnyörgött.

Decemberben, egy havas vasárnap reggel Brownék kikutyagoltak az erdőbe és kivágtak egy kis örökzöldet a nappalijukba. A napot díszek és pattogatott kukorica füzérek készítésével töltötték, aztán feldíszítették a fát a tűzhelyen gőzölgő fahéjas forralt almabor illata mellett.

„Abban az évben házi készítésű ajándékokon kívül nem sok minden volt nálunk – mondja Janice –, de annyira, annyira vidám volt. Imádtuk azt a kis fát, és ahogy felöltöztettük papírdíszekkel, alufólia csillaggal, és amiket a srácok rá akartak akasztani.

„Szép volt... Karácsony.”

Miután két évig jártak államról-államra, Janice és Larry vettek egy használt, tízméteres lakókocsit. Táborhelyektől lakókocsi parkokig – és néha Smith nagymama Hot Springs-i felhajtójáig – a család folytatta a nomád életmódot, követve a munkát az egész országban, és soha nem tartva meg lakcímet fél évnél tovább, néha csak két hónapig. Larry emeletes ágyat épített Shawnnak és Adamnek a lakókocsi végén lévő apró helyiségben, míg Mandának akkora méretű búvóhelye volt, mint a matraca, és egy függönye ajtóként. A szüleik a kihajtható heverőn aludtak a 3×3 méteres térben, ami nappaliként/étkezőként/mindenes helyiségként is szolgált.

Újabb két év telt el, amikor Shawn verekedésbe keveredett az iskolában az arizonai Tucsonban. Most tizenégy volt, megbízható

volt a sok költözés alatt, de Janice és Larry tudta, ideje volt letelepedni. Lévén fiatalabbak, Adamnek és Mandának könnyebb volt új barátokat szerezni, míg Shawn a csendes gyerek volt, aki a járulékos volt minden tanár és minden edző névsorának végén. A baseballban jó elkapóként és erős ütőként, és a futballpályán a legtöbb poszton tehetségesként végül barátokra tett szert és nevet szerzett magának, de aztán a család költözött és előről kellett kezdenie. Csak nyolcadikban hat különböző iskolába járt – tizenöt iskolába összesen az évek során.

– Shawn boldogtalan – mondta Janice Larry-nek. – Nem panaszkodik, de boldogtalan.

Nem Shawn volt az egyetlen, akit elhasznált az úton lét, és az állandó küzdelem, hogy kijöjjenek a fizetésből.

– Hát – mondta Larry –, ha már éhezünk kell, csináljuk otthon. Menjünk haza Hot Springsbe.

Brownék időben költöztek vissza az arkansasi házukba, hogy Shawn beiratkozzon a kilencedik osztályba, Manda és Adam pedig elkezdjék az ötödiket. Janice és Larry új üzletet indítottak a garázsból – All Service Electric – minden és bármilyen munkát szívesen vállaltak. Janice fogadta a hívásokat és vezette a könyvelést: azokban az első hónapokban szó szerint könyvet. Lassan, ahogy kitűzték a cégkártyájukat hirdetőtáblákra, betették ablaktörlők alá és átadták a helyi vegyesboltban, a könyv megtelt megrendelésekkel, és mindegyik ünnep volt.

És minden egyes hónappal, amit ugyanazon a címen töltöttek, a család mélyebbre eresztette a gyökereit az arkansasi földbe, ami különösen gazdag volt Hot Springsben, a jó harmincötezres kisvárosban, ami a festői Ouachita-hegységben található, és ami a természetes hévizeiről ismert, amik negyvenhét forrásból folynak a Hot Springs-hegyen.

A gyerekek visszakerültek a helyi oktatási rendszerbe, ahol Adam kezdte megcsillogtatni az oltalmazó természetét. Hétköznapi az ikerket kitették Shawnnal, és el kellett menniük a középiskola kézilabda pályája mellett, hogy eljussanak az általános iskolába. Az összes lőtávolon belül lévő kisebb srácot megküldött – és keményen megküldött – teniszlabdával bombáztak idősebb srácok, akik kézilabdáztak. „Adam kitérte a karjait és oldalazott, engem védve, közel tartva magához, hogy ne találhassanak el a labdák – mondja Manda. – Őt sokszor eltalálták, de meg se rebbent, amíg biztonságba nem juttatott.”

Az első ismét otthon töltött őszön Adam csatlakozott a YMCA futball programjához – az ötödikes/hatodikos csapatba kerülve, a Lake Hamilton Farkasfalkába. Az első vállvédőben és sisakban végzett edzés vége felé Mike Glisson edző, aki Nitro Edzőként volt ismert, összegyűjtötte a csapatot, kijelölt egy 30×10 yardos sávot, és önkénteseket keresett egy blokkoló/szerelő gyakorlathoz, amit Vérutcának neveztek. Az első srác, aki felemelte a kezét Adam Brown volt, akit Nitro Edző úgy ír le, mint aki „nem nagyobb, egy ceruzánál.” Adamet vagy öngyilkosnak vagy túl magabiztosnak ítélve, egy méretben megfelelőbb fiút választott, és amikor vége lett az edzésnek, Adamre nem került sor.

– Az az edző nem is hagy játszani – mondta otthon Adam az anyjának –, szerinte túl kicsi vagyok.

– Nos, Adam, tudod, hogyan vetesd észre magad valakivel – felelte Janice. – Visszamegy és tovább próbálkozol. Hagyni fognak játszani.

Onnantól Adam küldetésévé tette, hogy nekimenjen a csapat legnagyobb játékosainak, valahányszor lehetőséget kapott rá. „Fel nem adta volna” – mondja Glisson.

Nem Nitro Edző volt az egyetlen, aki észrevette Adam merészségét és vakmerőségét a pályán.

– Találjátok ki, hogyan neveztek ma a csapattársaim – mondta Adam büszkén a szüleinek egyik este edzés után. – Pszicho!

Hatodikban Adam érintős futballt játszott az iskolaudvaron, és mivel Adam Brown semmit sem csinált félgőzzel, az ártatlan játék durva érintős, aztán nagyon durva érintős lett. Adam vetődött egy passzért, amit „Maga Superman sem tudott volna elkapni” – mondja a barátja, Ryan Whited, és arccal ért földet.

Felállt és odafutott Ryanhez, valamit motyogva kivehetetlenül, és vér csorgott a szája szegletéből. Amikor kinyitotta és ömlött a vér, Ryan látta, hogy Adam majdnem az egész nyelvét leharapta egy kis hústól eltekintve az egyik oldalon.

– A védőnőhöz megyek – próbálta mondani.

„Bárki más a földön jajgatott volna – mondja Ryan –, de Adam még csak nem is könnyezett. Csak elment a védőnőhöz, hazament és visszavarratta.”

Minden nap iskola után Manda és Adam az általános iskolából átmentek a középiskolába, és megnézték Shawnt a futballedzésen.

A Lake Hamilton Középiskolában, ahol körülbelül hétszáz diák volt tízediktől tizenkettedikig, „Nagy Rossz Shawn Brown” sztár-sportoló volt, akinek a képessége, hogy lezúzza az ellenfeleit a pályán és azon kívül, legendás volt. Shawn védő falembert játszott a Lake Hamilton Farkasokban – nose guardot – és Adam a legjobb Mr. T. utánzásával úgy mondta: „Sajnálom az ostobát, aki megpróbál középen futni a bátyám ellen.”

Adam akkora szurkolója volt a bátyjának és a bátyja csapatának, hogy az edzők megtették labdaszedőnek és kapott egy mezt. „Nem

pofozhattad volna le a mosolyt az arcáról – mondja Shawn. – Ami Adamet illette, ő az NFL-lel lógott.”

Egyik délután Adam sírástól vörös szemmel jelent meg segíteni az edzésen.

– Mi történt? – kérdezte Shawn.

Adam elmagyarázta, hogy a második csapat egyik játékosa elkapta az öltözőben, a vécészébe nyomta a fejét és lehúzta.

– Ez tiszteletlen volt – mondta Adam, a földre meredve.

Shawn felemelte Adam állát és azt mondta:

– Később megnézzük, mit tehetünk ez ügyben.

Edzés után hazafelé hajtottak, amikor Shawn észrevette a játékos autóját Busy B kávézója előtt. Megállt, és Adammal a nyomában odament a bokszhoz, ahol a srác hamburgert evett egy haverjával. Felpillantva a srác meglátta Adamet és Shawnt, és mint az őz a fényszóróban, megdermedt. Shawn lehajolt és a szemébe nézett.

– Ha még egyszer hozzányúlsz az öcsémhez – mondta Shawn elég hangosan, hogy az étterem minden vendége hallhatta –, eltöröm mindkét lábad. – Hátr lépett és megismételte: – Mindkettőt.

A kávézó elnémult. Kerülve Shawn vad tekintetét, a játékos bölintott. Kint a parkolóban Shawn átkarolta az öccsét, aki még mindig vigyorgott. Ha Adam addig felnézett Shawnra, attól a naptól óriás volt számára.

1987 nyarán új srác jelent meg Hot Springsben. Jeff Buschmann volt a neve, futballista volt és haditengerész gyerek, aki Olaszországban született, élt a kubai Guantánamói-öbölben, és bejárta az Egyesült Államokat San Diegótól Washingtonig a nyugati parton, és Floridától Maine-ig a keletin. Hat iskolába járt, utoljára Dél-Karolinában, mielőtt az apja – Roger Buschmann fregattkapitány – átvette a haditengerészeti toborzó körzet parancsnokságát Little Rockban állomásozva.

Janice egy futballedzés után találkozott Jeff anyjával, és azt javasolta Adamnek, csináljon valamit az új sráccal, éreztetve vele, hogy szívesen látják Hot Springsben. De a város megmutatása helyett Adam egy óriási kötélhintához vitte Jeffet, amit az I-70-es államközi út hídjának pilléreinek fedezett fel a Hamilton-tó felett. A kötélen hosszú volt, kopott, csomózott és valahogy a híd aljához erősített jó tizenkét méterrel felettük.

– Nem tudom – motyogta még a vakmerő Adam Brown is, a kötelet nézve, míg Jeff lemerült a meleg vízbe, megfogta a kötéltől vezető zsinórt és a legközelebbi pillérhez úszott vele.

– Jó egy menetnek látszik – mondta Adamnek, miközben felmászott a kiindulópontig a négy és fél méteres pillér tetején. – Én megyek először.

Ez az óriási inga teljes sebességgel vitte az utasát a víz felé, mielőtt a levegőbe ívelt a tó felett.

„A csúcson jó hat méter magasan voltál – mondja Jeff. – Akkor engedted el, ha egy kis időt akartál a levegőben, vagy csak kapaszkodtál és végig utazhattál. Nem ütközhetél fának vagy ilyesmi.” Jeff szerint „Teljesen biztonságos volt”, amit többször elmondott Adamnek, nógatva, miközben egyik fordulót a másik után csinálta.

Valamiért Adam nem bízott a kötélen, de Jeff látta a futballpályán, és tudta, hogy bátor volt. Végül Adam engedett. A pillér tetejéig mászva megmarkolta a kötelet magasan egy csomónál, meg rántotta néhányszor, a levegőbe ugrott, és kapaszkodott. Lecsapott, és a legalacsonyabb ponton, amikor a sebesség a legnagyobb volt, és a kötélen a legjobban feszült, elszakadt, és Adam a Hamilton-tó nyugodt vizébe csapódott karok, lábak és bugyborékoló szitkok vízözönében.

– Francba – mondta Jeff, leugorva a pillérről és a parthoz úszva. – Úgy sajnálom! – mondta Adamnek, akit láthatóan megrázott az esemény, de próbálta lesöpörni, azt mondva:

– Jól van; legalább már tudom, milyen érzés a beöntés.

– Nem hiszem el! Hogyhogy én annyiszor csináltam, és aztán egyből elszakad, amikor te próbálsz? – kérdezte Jeff.

Adam csak vállat vont.

Ez az egyetlen alkalom, amire Jeff emlékszik, hogy Adam meghátrált bármitől vagy bárkitől.

Amikor ősszel elkezdődött az iskola, Adam az új barátjaként mutatta be Jeffet mindenkinek. Elmondta nekik, hogy „Busch” felült a kötélyhintára a 70-es út hídjánál, ami, ismerte el Adam, „halálra rémített.” Az ilyen dicséret Adam Browntól azonnali hitelességet adott az új srácnak, és életre szóló barátságot kovácsolt.

„Tizenhárom évesen, amikor a legtöbb kölyök szívtelen és egyenesen szemét, Adam tudta, mit jelent rendesnek lenni – mondja Jeff. – Mindent megtett, hogy jól érezd magad.” És Adam mindenkinek barátja volt. „Felülemelkedett a klikkeken. Soha nem hallottam, hogy bármi rosszat mondott volna bárkire, de mindig kiállt az emberekért.”

Abban a nyolcadikos évében Adam barátokkal lógott az iskola előtt egyik reggel, amikor megállt egy iskolabusz és diákok özönlöttek belőle. A legtöbb kölyök a bejárati ajtókhöz ment, de három fiú megállította Richie Holdent, akinek Down-szindrómája volt, és gúnyolták. Kisebb volt a zaklatóknál, Adam mégis odament és megállt Richie előtt.

– Ha ki akartok kezdeni valakivel – mondta –, itt vagyok én... Ha elég nagyok tartjátok magatokat.

„Azok hárman meghátráltak – mondja Richie apja, Dick Holden, beszámolva a történetről, ahogy Richie és a nővére Rachel elmondták neki. – Adam átkarolta Richie-t és elkísérte egészen az osztályáig. Richie sosem felejtette el ezt, és emlékszem, arra gondoltam: *Az a Brown fiú... ő valami különleges.*”

A Farkasfalka

Mióta Adam látta Shawnt futballozni a Lake Hamilton Középiskola Farkas Stadionjában a péntek esti fények alatt, az volt „álmai mezeje.”

Tizenegy éves labdaszedőként az oldalon járva Adam arról a napról fantáziált, amikor beöltözik, összecsapnak a riválisaikkal, és kiérdemli a saját „féknyomait” – tarka festécsíkokat a vörösésbarna sisakján az ellenfél sisakjának ütközéstől. A befestésük szentségtörés volt.

1989 nyarán Adam végül a Farkas Stadion gyepére lépett játékosként. Reggel nyolc óra volt, és már harminckét fok, pólóáztató páratartalommal, amikor Steve Anderson segédedző szemügyre vette az edzésen megjelent tehetségeket. Anderson edző, a Lake Hamilton offenzív fal edzője, olyan játékosokat keresett, mint Shawn Brown, aki már egyetemi futballt játszott részleges ösztöndíjjal a Henderson Állami Egyetemen a közeli Arkadelphiaiban. Látta az Adam Brown nevet a második csapat névsorában és tűnő-

dött, hogy a két évvel korábbi lelkes labdaszedő szedett-e fel végre egy kis húst a csontjaira.

Adam ragyogó mosolya nyilvánvaló volt. Ahogy a mérete is; Anderson edző kételkedett benne, hogy egyáltalán nőtt nyolcadik óta. Adam még vállvédőkben is úgy nézett ki, mint „egy icipici kölyök – mondja Anderson edző. – Csupa sisak.”

Az első edzésük vége felé az edzők felállítottak két blokkoló bábut egymás mellé a gyepen, létrehozva egy sávot vagy „utcát”, és az első és második csapat mind összegyűlt buzdítani a haverjaikat az „utca gyakorlat” alatt. Az edző először két egyenlő méretű játékost szólított, akik szembe néztek egymással hárompontos állásban. A síp megszólalt és előrelendültek, összeütköztek és megpróbálták vagy feldönteni egymást, vagy kiszorítani egymást az utcából. „Ez nagyon fizikai gyakorlat – mondja Anderson edző –, egy bátorság-próba. A futball tesztoszteron sport, és a srácok azért vannak ott, hogy bizonyítsák a férfiasságukat, és hogy ki kit tud elverni.”

Hagyományosan a nagy srácok – falemberek, linebackerek, running backek – vonzódnak a gyakorlat felé, míg a kevésbé agresszívek és kevésbé húsos példányok imádkoznak, hogy ne szólítsák őket. A második csapat srácai meghúzzák magukat hátul, amennyire tudják, néma csendben.

Adamet kivéve. Mint junior futballista korában Nitro Edző „Vér-utcájával”, elől volt nap nap után, könyörögve az edzőknek, hogy állítsák ki a nagyobb játékosok ellen.

– Na, na, hadd én jöjjek ezzel. Elkapom! – kiáltotta.

Az edzők, akiknek a munkakörébe tartozott, hogy ne hagyják, hogy a srácok megsérüljenek, sosem szólították Adamet, aki végül dühösen eltoporzékolt.

„Minden nap megpróbálta – mondja Anderson edző –, amíg végül, nyár vége felé kifárasztott minket.”

Az utcánál felsorakozó általában lármás csapat szinte néma volt, amikor Adam szembe nézett az egyik nagyobb falemberrel. „Síp-szóra egymásnak rontottak – mondja Anderson edző. – Adam mindent beleadott, de ez a srác keményen nekiment, még keményebben lökte hátra, és feldöntötte.”

Arra számítva, hogy Adam a sor végére sántikál, Anderson edző a sípjába fújt. Ehelyett Adam felugrott, a sisakja oldalára csapott és azt mondta:

– Még egyszer! Akartok még egy kicsit?

Az edzők egymásra néztek, a csapat pedig egy kiáltással válaszolt:

– Hadd menjen!

Adam ismét a földön puffant és ismét „felpattant és a hárompon-tos állásba ugrott, mintha nem akart volna elfogadni nemet válaszként” – mondja Anderson edző.

– Újra... Ezúttal elkalapállak – morogta Adam a fogvédőjén keresztül.

A harmadik alkalom után az edzők lefűjták a gyakorlatot, meglepődve, hogy Adam nem volt eléggé elverve, hogy magától abba hagyja. Mielőtt elindultak a pályáról, Adam odafutott az offenzív falemberhez, akivel összemérte az erejét és megköszönte, hogy nem vette félvállról.

Az aznap jelen lévő négy edző tudta, hogy valami rendkívülinek voltak szemtanúi. „Az a kis másodikos néhány perc alatt sokkal többet tanított az egész csapatunknak a jellemről, mint amennyit edzők tudtunk az egész szezonban – mondja Anderson edző. – Nem lehetett belőle olyan nagy sztár falember, mint a bátyja, de lenyűgözött, hogy ez a srác nem félt. Eltökélte, hogy nem fogja hagyni, hogy a mérete megakadályozza bármiben, amit meg akart tenni.”

Adam kemény, merész hírnevével csak a kedvesség iránti hajlamossága vetekedett. Valahányszor látta Richie Holdent, a Downszindrómás fiút, pacsizott vele. Az iskolai rendezvényeken felkérte táncolni a petrezselymet árulókat, és nem volt nő Hot Springs-ben, aki magának nyitotta ki az ajtót, ha Adam a közelben volt. És mindig kiállt a gyengékért – sosem fogva fel, hogy a mérete miatt maga is az volt.

Mielőtt elkezdte a tizediket, Adamet meghívták egy csónakos bulira Buschmannék tavi házához. Annak ellenére, hogy Jeff lett Adam egyik legközelebbi barátja, Janice-nek fenntartásai voltak, hogy elengedje a tizenöt éves fiát. Enyhe kifejezés, hogy Janice nem bízott Adam úszóképességében és nem tetszett neki az ötlet, hogy egy rakás tinédzser csónakázik kint a tavon, de Adam addig könyörgött, amíg el nem engedte – feltéve, ha mentőmellényt visel. Adam megígérte.

Két tucat srác és lány bulizott a meleg nyári vízben Hamilton-tavi stílusban, dereglyék és motorcsónakok flottilláján, különféle gumicsónakokon, vagy síelőket vontatva. Hideg italokkal teli hűtődobozokkal és harsogó zenével a lányok napoztak, a srácok pedig hátraszaltókat mutattak be. És az egész közepén ott volt Adam, gondosan rögzített mentőmellényben.

– Haver, Adam, nincs itt anyád! – cukkolták a társai.

– Á, nem nagy ügy – felelte nekik Adam. – Megígértem.

„Adamhez hasonló sráccal soha nem találkoztam – mondja Roger Buschmann, aki aznap megismerte Adam eltökéltségét. Még jobban lenyűgözte Adam néhány hónappal később, amikor az öt barát egyike volt, akiket meghívtak a Buschmann házba ottalvós bulira. „Hajnali kettőkor kopogást hallottam a hálósobánk ajtaján – mondja. – Adam volt, egy telefont tartva. A lényeg, a fiúk kilopóztak elrontani egy lány pizsamapartiját, de elkapta őket az anyja, aki nem volt jó kedvében, amikor hívott, hogy menjek értük.”

Amikor Roger Buschmann elindult a házból, megkérdezte Adamet, hogy ő miért nem ment el a barátaival.

– A szüleim azt mondták, ne hagyjam el a házat engedély nélkül, uram.

Talán bulizásban túl tudtak tenni Adamen, de egyetlen haverja sem múlhatta felül az örült húzásait. Bár mind leugrottak a 70-es út tizenkét méteres hídjáról a tóba, Adam szaltókat és hátraszaltókat adott hozzá. A futball táborban ő volt a vitathatatlan hasas király, ötöt csinálva egymás után – a magas deszkáról.

Aztán ott volt a hajlama a fára (nem fáról) ugrás iránt. Az első kísérletekor egy hét és fél méter magas hídról egy kilenc méteres szilfára, teljesen elvétette az ágat, amit megcélzott. Amit elért, eltört, a többivel együtt, amik lassították a zuhanását a fa lábáig, ahol talpra esett, körülötte záporozó levelekkel.

Úgy vélve, hogy rossz fafajt választott, Adam egy nagy örökzöldre próbált ugrani néhány héttel később egy barát házának emeleti erkélyéről. Az ág meghajolt a súlya alatt, majd eltört. Jeff Buschmann, aki szemtanúja volt a bajnak, nyögések sorozatát hallotta, ahogy Adam egyik ágnak ütközött a másik után lefelé menet.

– Ezt ne csináld többet – mondta Adamnek, aki zúzódásokkal, de törés nélkül sétált el. – Összetöröd magad.

Adam a barátait – köztük Jeffet, Heath Vance-t és Richard Williams-t – a családja kiterjesztésének tekintette, és összekötődtek, mint testvérek az idilli, vidéki felnövésben, ahogy mind érezték. Futballozás, úszás és csónakázás a tavon, túrázás az erdőben, lányok, sörözés, tábortüzek, kosarazás hátsó udvarokban, házibulik és ökölharcok – általában egymással – és csínytevések.

Egyik éjszaka, amikor tizenhat évesek voltak, Jeff, Richard és Adam beborítottak egy házat egy egész doboz vécépapírral, aztán áttörtek az erdőn, hogy visszajussanak az autóhoz, amit diszkrétan

leparkoltak egy másik utcában. A menekülésük csaknem tökéletes volt, amikor előbukkant egy sötét alak az autónál, türelmesen várva.

Pillanatokkal később egy rendőrautó hátsó ülésén voltak, Jeff és Richard bepréselődve Adam két oldalára, aki egyre azt mondogatta:

– Anyám és apám olyan csalódottak lesznek.

„Sírni kezdett, mint egy gyerek – mondja Richard –, és Buschmann ránéz, és azt mondja: »Adam! Hagyd abba a sírást! Nem tiszteled ennél jobban az apádat?«”

Csaknem egész úton sírt az őrsig, és amikor Larry megjelent, újra elkezdett. Másnap kora reggel Larry elvitte a házhoz, hogy segítsen eltakarítani a rendetlenséget a többi tettessel. Más fegyelmezésre nem volt szükség, mert „a fuvar a rendőrautóban megtette a hatását – mondja Janice. – Hetekig mentegetőzött.”

A végzős éve előtti nyár kezdetén Adam leült Jeff-fel, Heath-szel, Richarddal és néhány másik futballistával. Adam egy év alatt csaknem 180 centisre nyúlt a 188 centiből, amit végül elért. Vézna volt és magas, és a pályán minden, csak nem kecses. „Ő volt a bizonyíték, hogy nem kellett a legnagyobbnak vagy a leggyorsabbnak lenned, hogy vezető legyél – mondja Richard. – A szíve, a szelleme vonzotta hozzá az embereket.”

Valóban, Adam szenvedélyes volt az utolsó évében farkasként. Alsósként eljutottak az állami elődöntőig, ami nem volt rossz, de Adam határozott volt: ha tényleg fel akarták tenni a Lake Hamilton sulit a térképre, akkor el kellett jutniuk a döntőbe. Ennek egyetlen módja az volt, hogy edzenek, helyesen esznek, nem isznak egy csepp sört sem, és kondicionáló gyakorlatokat tartanak maguknak még a futball szezon kezdete előtt. Szerződést kötöttek és olyan dalok ritmusára, mint a „Kickstart My Heart” a Mötley Crüe-től és az „Eye of the Tiger” a Survivortól, a csapattársak vasat emeltek a

konditeremben, futottak a lelátókon és vad sprinteket végeztek, és fekvőtámaszokat, felüléseket és lábemeléseket ismételtek.

Amikor a hivatalos napi két edzés elkezdődött augusztus végén „Megdöbrentünk a csapat erőnléti szintjétől” – mondja Anderson edző.

„Silányak lettünk volna abban a szezonban, ha nem állunk össze úgy, ahogy – mondja Richard. – Adamhez hasonló vezetők kellett, hogy ösztönözzenek annyi srácot, hogy kimenjenek és izzadják végig a nyarat, mert megéri.”

A Lake Hamilton Farkasok megnyerték az első mérkőzést. Aztán a másodikat, és a harmadikat – és folyton győztek egy meccs kivételével, ami eljuttatta őket az állami döntőbe, és arra ösztönözte Adamet, hogy a mezszámát, 24, beleborotválja az oldalt rövidre nyírt hajába.

Bár a csapat végül elvesztette az állami bajnokságot, Arkansas állam második helyezettjeként meghaladták mindenki várakozásait, és elismerést vívtak ki egész Garland megyében. Az 1991-es Farkasokra mindig úgy fognak emlékezni, mint a játékosokra, akik felrakták Lake Hamiltont a középiskolai futball térképére Arkansasban.

A téli szünetben Richard és Adam egy videót néztek Williams-ék házában, amikor akcióval teli előzetest láttak az Elit kommandóból, ami azzal kezdődött, hogy Dale Hawkins fregatthadnagy (Charlie Sheen játszotta) egy főút hídján száguldó Jeep hátuljából kiugrott a legalább tizenöt méterrel alatta lévő vízbe. Ezt a látványos mutatványt lövöldözés, robbanások és egy mély, hatásvadász monológ követte: „Amikor a veszély önmaga jutalma, vannak emberek, akik készek elmenni bárhova, megtenni bármit. Ők a SEAL-ek, egy egyedülálló harcoló alakulat, akik nem ismerik a vereséget... SEAL-eket azért fizetik, hogy vállalják a kockázatokat; azért fizetik őket, hogy meghaljanak, ha kell... Ők együtt Amerika kijelölt

ütői a terrorizmus ellen. Kockázatra születve, győzelemre képezve... Navy SEALs...”

A veszély önmaga jutalma? Elmenni bárhova, megtenni bármit? *A fenébe*, gondolta azonnal Richard, *nem a Navy SEAL-ekről beszélnek – Adamról beszélnek.*

Adamet viszont a mutatvány ösztönözte leginkább.

– Meg fogom csinálni – mondta Richardnak. – Ki fogok ugrani egy kocsiból, amikor átmegyünk a 70-es hídon.

– Megörültél – mondta Richard.

Ahogy közeledett a végzős év, Adam valahányszor áthajtott a hídon, felvetette a témát a haveroknak, akikkel éppen volt.

„Mind leugrottunk arról a hídról – mondja Jeff –, de egy száguldó járműből... had mondjam el, állásból is elég ijesztő csinálni.”

– Én nem akarok részt venni benne – tájékoztatta Jeff Adamet. – És a dzsipemet nem használod.

Amikor Adam és barátai kimentek az iskolai parkolóba az év végi sport bankettet követően, Adam kijelentette, hogy készen áll a hídra. Jeff megingathatatlan maradt, hogy nem engedi Adamet kiugrani az autójából, és Richardnak, aki egy Pontiac Grand Amet vezetett, nem volt megfelelő a járműve. Egy másik barát felajánlotta a Suzuki Samurai-át, és elindultak az éjszakába fél tucat járműből álló konvojjal, Adammal a nyitott tetejű Samurai hátuljában.

Richard közvetlenül a Samurai mögött vezetett, idegesen, de meggyőződve, hogy semmi nem fog történni Adammal. „Meghajolt, megsérült – mondja Richard –, de sosem tört meg. Mindig talpra állt.”

A konvoj 50 km/h-ra lassított a híd felénél. A víz odalent sötét volt, lehetetlenné téve, hogy észleljenek bármilyen csónakot vagy úszó hulladékot – nem mintha Adamet érdekelte volna. Richard nézte a közelebb araszoló Samurai-t és arra gondolt: Talán ez nem is olyan jó ötlet. A Samurai most a kerékpárúton volt, fél méterre

sem a derékig érő betonfaltól. Aztán Adam árnyalakja felállt hátul, megkapaszkodott egy pillanatig a bukócsőben, majd kivetette magát a mélységbe.

Richard felkapcsolta az elakadásjelzőt és csikorogva megállt, míg Jeff elszáguldott a túloldalra, ahol Adamnek ki kellett jönnie a vízből. A többi autó is megállt és Adam haverjai kiugrottak és kihajoltak a híd korlátján, lefelé nézve. Volt annyi környezeti fény, hogy Richard látta a part felé úszó Adamet.

– Jól vagy, Adam? – kiáltotta.

– Igen! – kiáltott fel Adam.

Az ösvényen lesprintelve Jeff ugyanakkor érte el a partot, mint Adam.

– Francba, Adam – mondta, a kezét nyújtva. – Milyen volt?

Adam elmagyarázta, hogy amikor kivetődött a Samurai-ból, azt remélte, kiegyenesedik, és lábbal előre érkezik. Ehelyett oldalvást ért vizet, így abból a magasságból és az előremozgással jócskán megütötte magát.

– Nem hiszem, hogy megcsinálok még egyszer – felelte. – Elég keményen csapódtam a vízbe, de örülök, hogy megcsináltam: örökké emésztett volna.